

Jeugdzorg: verschil tussen budget en contract in de regio Zuidoost Noord-Brabant

Klarita Sadiraj

Het Sociaal en Cultureel Planbureau is ingesteld bij Koninklijk Besluit van 30 maart 1973.

Het Bureau heeft tot taak:

- a wetenschappelijke verkenningen te verrichten met het doel te komen tot een samenhangende beschrijving van de situatie van het sociaal en cultureel welzijn hier te lande en van de op dit gebied te verwachten ontwikkelingen;
- b bij te dragen tot een verantwoorde keuze van beleidsdoelen, benevens het aangeven van voor- en nadelen van de verschillende wegen om deze doeleinden te bereiken;
- c informatie te verwerven met betrekking tot de uitvoering van interdepartementaal beleid op het gebied van sociaal en cultureel welzijn, teneinde de evaluatie van deze uitvoering mogelijk te maken.

Het scp verricht deze taken in het bijzonder bij problemen die het beleid van meer dan één departement raken.

De minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport is als coördinerend minister voor het sociaal en cultureel welzijn verantwoordelijk voor het door het scp te voeren beleid. Over de hoofdzaken hiervan heeft hij/zij overleg met de minister van Algemene Zaken; van Veiligheid en Justitie; van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties; van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap; van Financiën; van Infrastructuur en Milieu; van Economische Zaken; en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid.

© Sociaal en Cultureel Planbureau, Den Haag 2015

Opmaak binnenwerk: Textcetera, Den Haag

Voor zover het maken van reprografische verveelvoudigingen uit deze uitgave is toegestaan op grond van artikel 16h Auteurswet 1912 dient men de daarvoor wettelijk verschuldigde vergoedingen te voldoen aan de Stichting Reprorecht (Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.repro-recht.nl). Voor het overnemen van (een) gedeelte(n) uit deze uitgave in bloemlezingen, readers en andere compilatiewerken (art. 16 Auteurswet 1912) kan men zich wenden tot de Stichting PRO (Stichting Publicatie- en Reproductierechten Organisatie, Postbus 3060, 2130 KB Hoofddorp, www.cedar.nl/pro).

Sociaal en Cultureel Planbureau

Rijnstraat 50

2515 XP Den Haag

(070) 340 70 00

www.scp.nl

info@scp.nl

De auteurs van scp-publicaties zijn per e-mail te benaderen via de website. Daar kunt u zich ook kosteloos abonneren op elektronische attendering bij het verschijnen van nieuwe uitgaven.

Inhoud

Voorwoord	4
1 Waarom deze analyse?	5
2 Resultaten	6
3 Conclusie	9

Voorwoord

Het Sociaal en Cultureel Planbureau (SCP) heeft de uitkomsten van het historisch budget in de Meicirculaire 2014 vergeleken met die van berekeningen die het SCP uitvoerde op basis van gegevens van de instellingen in de jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant. Dit was op verzoek van het ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport (VWS), de jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant en de instellingen die in die jeugdzorgregio provinciaal gefinancierde jeugdzorg verlenen.

Het SCP stelde het historisch budget in de Meicirculaire 2014 vast, en was daarom de partij die deze vergelijking van budgetten kon maken. De betrokken instellingen hebben de gegevens over de cliënten die in 2012 provinciale jeugdzorg ontvingen aan het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) geleverd. Dat stelde deze gegevens vervolgens – geanonimiseerd – aan het SCP beschikbaar voor nadere analyse. Die was nodig omdat de instellingen in deze jeugdzorgregio in 2012 meer jeugdigen in residentiële zorg hadden verwacht dan het aantal dat het CBS op Statline publiceerde.

Prof. dr. Kim Putters

Directeur Sociaal en Cultureel Planbureau

1 Waarom deze analyse?

De jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant heeft geconstateerd dat er een groot verschil bestaat tussen de productie in residentiële Jeugd en Opvoedhulp dat door CBS is gepubliceerd op Statline en de productie in residentiële Jeugd en Opvoedhulp die zij vanuit de aanbieders heeft gekregen (om een contract af te sluiten met de betreffende instellingen). Het aantal kinderen en de budgetten die deze instellingen hebben opgegeven zijn hoger dan de budgetten en aantallen kinderen die door CBS en SCP ten behoeve van de Meicirculaire 2014 en de toelichting hierop zijn opgeleverd.

De jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant en het ministerie van VWS zijn met de instellingen in gesprek gegaan. Toen bleek dat het voor de instellingen moeilijk was om precies vast te stellen aan welke gemeente ze hun jeugdigen uit 2012/2013 hadden moeten toeschrijven. Omdat het met de eigen administratie niet meer lukte om dit op een goede manier te doen, was het SCP bereid om (mede op basis van CBS-cijfers) te achterhalen tot welke gemeente deze jongeren behoren, op basis van het in het historisch verdeelmodel (Meicirculaire 2015) gebruikte adresalgoritme en hoeveel zorgdagen hun zijn toegewezen. Als uit deze analyses naar voren komt dat er een mismatch is tussen de twee databronnen, dan is het SCP de enige partij die de consequenties van deze mismatch in termen van budgetten kan doorrekenen. Het SCP heeft immers deze budgetten ten behoeve van de Meicirculaire 2014 berekend.

Om het SCP in staat te stellen om de verschillen te analyseren heeft de regio met de instellingen afgesproken dat zij via de regio het BSN van alle relevante cliënten via een beveiligde verbinding aan CBS zouden leveren. Het betreft de cliënten die in 2012/2013 bij de instelling geholpen werden en op dat moment werden toegeschreven aan de jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant. Deze levering heeft plaatsgevonden en CBS heeft de betrokken gegevens vervolgens geanonimiseerd en aan het SCP via een Remote-Access-verbinding beschikbaar gesteld. Het SCP heeft deze gegevens vervolgens gekoppeld aan de jeugdhulpgegevens van de Meicirculaire 2015 voor nadere analyse.

De vergelijking tussen de uitkomsten van de instelling en het SCP is op de volgende punten uitgevoerd:

- 1 Toewijzing van cliënten (en de zorgdagen naar zorgvorm) per gemeente aan de jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant (ZOB) en aan andere gemeenten buiten de regio;
- 2 Als de juiste groep kinderen is bepaald: vaststellen welk budget met deze zorg in de regio ZOB was gemoeid.

2 Resultaten

Dit onderzoek betreft alleen de zorgvorm '24-uur zorg met verblijf' die in 2012 en 2013 gefinancierd werd door de Provinciale jeugdzorg. De historische budgetten voor 2015 zijn gebaseerd op informatie uit het jaar 2012. We gaan daarom verder met de overzichten over de zorgconsumptie van 24-uur zorg met verblijf voor het jaar 2012, en de informatie uit jaar 2013 gebruiken we voor gevoeligheidsanalyses. De informatie over de geleverde zorg van de twee instellingen is samengevoegd en op kindniveau ontdebeld. Vervolgens zijn de zorgdagen bij elkaar opgeteld.¹ Verder verdelen we de gemeenten waaruit volgens het woonplaatsbeginsel kinderen afkomstig zijn naar drie samengevoegde regio-categorieën: 'binnen de betreffende regio', 'buiten de betreffende regio maar binnen de eigen provincie' en 'de rest van Nederland'.

Tabel 1 geeft het aantal cliënten en hun zorgconsumptie in dagen, die in het jaar 2012 24-uur zorg met verblijf hebben gekregen in de regio volgens twee informatiebronnen: de twee instellingen en CBS.

Tabel 1

Aantal cliënten en hun zorgconsumptie in dagen, 24-uur zorg met verblijf, jaar 2012

	cliënten	dagen
instellingen	568	107.000
CBS-statline	335	59.000

Bron: CBS Statline en eigen berekeningen SCP op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie cvb@cbs.nl

Op basis van de informatie van de instellingen blijkt dat ze bijna twee keer zoveel residentiële zorg leveren in de regio dan de hoeveelheid residentiële zorg die in CBS statline is gepubliceerd. Er kunnen twee redenen zijn voor deze afwijking:

- 1 De informatie over het woonplaatsbeginsel komt niet overeen tussen de instellingen en CBS;
- 2 Er zijn problemen met de vertaling van de codering van de instelling naar de codering van CBS voor het zorgproduct 24-uur zorg met verblijf.

Het verschil in de toepassing van het woonplaatsbeginsel verklaart 20% van de verschillen. Dit is af te leiden uit de informatie in Tabel 2.

¹ Het aantal zorgdagen per jaar per cliënt wordt gemaximaliseerd op 366 dagen (2012 is een schrikkeljaar). Het gaat om ongeveer 14 kinderen van wie het aantal zorgdagen in een jaar hoger ligt.

Tabel 2

Aantal cliënten volgens instellingen met 24-uurs verblijfszorg, naar woonplaatsbeginsel, jaar 2012

	cliënten	dagen
aantal	568	107.000
Zuidoost Brabant	81%	78%
rest Brabant	11%	12%
rest Nederland	8%	10%

Bron: scp-berekeningen op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie cvb@cbs.nl

Volgens het CBS-woonplaatsbeginsel komt ruim 19% van de cliënten voor rekening van de gemeenten uit andere regio's (waarvan 11% uit de omringende regio's van ZOB). Dus voor slechts 81% van de cliënten van de regio ZOB – 462 cliënten die 83.800 zorgdagen hebben ontvangen – is de regio financieel verantwoordelijk. In 2013 verbetert de aansluiting van het woonplaatsbeginsel tussen de instellingen en CBS (16% mismatch, waarvan 9% uit de omringende regio's van ZOB). Dit is een teken dat de administratie van de instellingen ten opzichte van 2012 een jaar later is verbeterd.

Het grootste deel van het verschil wordt echter verklaard door de onjuiste vertaling van de codering van de instelling naar de codering van CBS voor het zorgproduct '24-uur zorg met verblijf'. Tabel 3 geeft een overzicht van de achtergrond van dit verschil in termen van het aantal cliënten en in termen van de verleende zorgdagen die onder de verantwoordelijkheid van de regio vallen.

Tabel 3

Verschillen in de toegewezen zorg naar 24-uur zorg met verblijf, jaar 2012

	cliënten	dagen
totaal	462	83.800
geen residentiele zorg	56%	0%
wel residentiele zorg	44%	41%

Bron: scp-berekeningen op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie cvb@cbs.nl

Door de mismatch in de vertaling van de codes wordt maar 41% van de zorgdagen als '24-uur zorg met verblijf' aan de regio toegewezen. De rest van de zorgdagen worden gecodeerd als 'ambulante zorg'. De kosten van de dagen van de laatste groep worden dus bepaald door het dagtarief van ambulante zorg toe te passen.

De vertaling van de codering van de instelling naar de codering van CBS is uitgevoerd door een particulier bedrijf. Dat heeft voor het borgen van de kwaliteit van de uitgevoerde werkzaamheden eigen procedures: de verwerkte informatie voor de instellingen en het CBS wordt gevalideerd door middel van een terugkoppeling aan de leverende instellingen. De twee instellingen hebben hun goedkeuring aan de terugkoppeling gegeven en daarmee dus te kennen gegeven dat de vertaling van de codes correct was uitgevoerd. Uit de analyses van het SCP komt naar voren dat de mismatch alleen bij een van de twee instellingen optrad.

Het totale geldbedrag dat met deze foutieve codering is gemoeid, komt uit op € 7,5 miljoen. Dit bedrag is het verschil tussen het landelijke gemiddelde dagtarief van de ambulante zorg en '24-uur zorg met verblijf' (€ 177 – € 25) vermenigvuldigd met het aantal zorgdagen dat onjuist is gecodeerd.

Tabel 4

Gemiste budget voor de regio, '24-uur zorg met verblijf', jaar 2012

aantal dagen verkeerd gecodeerd	49.270
landelijk gemiddelde dagprijs ambulante zorg	€ 25
landelijk gemiddelde dagprijs 24-uur zorg	€ 177
gemiste budget	€ 7.500.000

Bron: SCP-berekeningen op basis van niet-openbare microdata van het Centraal Bureau voor de Statistiek. Deze microdata zijn onder voorwaarden voor statistisch en wetenschappelijk onderzoek toegankelijk. Voor nadere informatie cvb@cbs.nl

3 Conclusie

Uit de analyses van het SCP blijkt dat 19% van de zorg die in 2012 door de instellingen werd geleverd buiten de jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant valt. Uit de administratie van de instellingen blijkt een verbetering op te treden van de toepassing van het woonplaatsbeginsel tussen het jaar 2012 en 2013. Bij de rest van de zorgdagen die binnen de regio zijn geleverd is voor 59% het onjuiste dagtarief toegepast. Dit wordt veroorzaakt doordat bij een van de twee instellingen de codering van de zorgproducten onjuist is toegepast. Dit is helaas niet door de instelling opgemerkt, vermoedelijk doordat het belang van de levering van de gegevens niet voldoende werd onderkend. Het resultaat is dat het bedrag voor de regio in de Meicirculaire 2014 te laag is vastgesteld. De jeugdzorgregio Zuidoost Noord-Brabant heeft daarmee mogelijk een tekort van maximaal € 7,5 miljoen.